

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2017

884/2017

Laki
valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Lain tarkoituksena on:

- 1) mahdollistaa henkilön opintosuoritus- ja tutkintotietojen tietoturvallinen ja keskitetty sähköinen kokoaminen, käsittely ja luovuttaminen hänen itsensä ja tietoja tarvitsevien viranomaisten käytettäväksi;
- 2) turvata opintosuoritus- ja tutkintotietojen yhdenmukaisuus ja luotettavuus sekä tehostaa hallinnon toimintaa;
- 3) edistää koulutukseen hakeutumista, aiemmin opitun tunnistamista ja tunnustamista sekä elinikäistä oppimista.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan koulutukseen ja tutkintoihin, joista säädetään:

- 1) perusopetuslaissa (628/1998);
- 2) lukiolaissa (629/1998);
- 3) ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005);
- 4) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017);
- 5) ammattikorkeakoululaissa (932/2014);
- 6) yliopistolaissa (558/2009).

Tässä laissa säädetään oppijanumerosta ja oppijanumerorekisteristä, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnallisesta tietovarannosta, ylioppilastutkintorekisteristä, opiskelijavalintarekisteristä sekä korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta. Laissa säädetään myös Opetushallituksen ylläpitämästä opinto- ja tutkintotietojen luovutuspalvelusta.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, käsiteltäessä tietoja tässä laissa tarkoitetuissa rekistereissä, tietovarannoissa ja palvelussa sovelletaan henkilötietolakia (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

3 §

Oppijanumero ja oppijanumerorekisteri

Oppijanumero on henkilölle annettava pysyvä tunnus, jota käytetään henkilön yksilöintiin tallennettaessa, käsiteltäessä ja luovutettaessa tässä laissa tarkoitettuja tietoja.

Tallennettaessa henkilöstä ensimmäistä kertaa tässä laissa tarkoitettuja tietoja tiedon tallentajan tulee kysyä Opetushallitukselta henkilön oppijanumero. Jos henkilöllä ei ole oppijanumeroa, tulee Opetushallituksen luoda oppijanumero. Opetushallitus antaa oppijanumeron tiedoksi tiedon tallentajalle.

Oppijanumeroista muodostuu oppijanumerorekisteri. Oppijanumerorekisteriin tallennetaan lisäksi henkilön nimi sekä henkilötunnus tai muita yksilöimiseksi tarvittavia tietoja. Oppijanumerorekisteriä pitää Opetushallitus. Oppijanumero voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla. Oppijanumerorekisteriin tallennettavat tiedot säilytetään pysyvästi.

2 luku

Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnallinen tietovaranto

4 §

Tietovarannon käyttötarkoitus

Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettuja perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta, lukiolaissa tarkoitettua koulutusta ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua koulutusta koskevia tietoja käytetään henkilön hakeutuessa koulutukseen, koulutuksen aikana, työelämässä sekä henkilön hakiessa koulutukseen liittyviä etuisuuksia.

Tietovarantoon tallennettuja tietoja käytetään lisäksi myönnettäessä opetuksen ja koulutuksen rahoitusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään.

Tietoja voidaan käyttää myös muiden viranomaisten hoitaessa sellaisia lakisääteisiä tehtäviä, joissa tarvitaan tietovarantoon tallennettuja tietoja.

Tietovarantoon tallennettuja tietoja voidaan käyttää lisäksi koulutuksen arvioinnissa, tilastoinnissa ja seurannassa.

5 §

Tietovarannon tekninen ylläpitäjä ja rekisterinpitäjät

Tietovarannon teknisenä ylläpitäjänä toimii Opetushallitus. Opetushallitus vastaa tietovarannon yleisestä toiminnasta sekä teknisestä käyttöyhteydestä tietojen tallentamista, käsittelyä ja luovutusta varten. Opetushallitus vastaa myös tietovarannon käytettävyydestä, eheydestä ja muuttumattomuudesta sekä suojaamisesta ja säilyttämisestä.

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät toimivat tallennetun tiedon rekisterinpitäjinä järjestelmään tallentamiensa tietojen osalta ja vastaavat niiden sisällöstä ja virheettömyydestä. Rekisterinpitäjän on huolehdittava, että tallennettavat tiedot ovat ajantasaisia.

Jos 2 momentissa tarkoitettu rekisterinpitäjä lakkaa eivätkä kyseisen rekisterinpitäjän tehtävät siirry toiselle oikeushenkilölle, kyseisten tietovarantoon tallennettujen tietojen osalta rekisterinpitäjänä toimii Opetushallitus.

6 §

Tietojen tallentaminen tietovarantoon

Rekisterinpitäjällä on velvollisuus tallentaa tietovarantoon 7–9 §:ssä tarkoitettut tiedot. Opetushallitus määrää tarkemmin, miten tiedon tallentajien on pidettävä tallennettavat tiedot ajantasaisina. Opetushallitus antaa tarkempia määräyksiä 7–9 §:ssä säädettyjen tietojen tietorakenteista.

Tietovarantoon tallennetaan lisäksi henkilön nimi ja oppijanumero.

7 §

Perusopetusta koskevat tiedot

Perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen järjestäjän on tallennettava tietovarantoon seuraavat tiedot perusopetuslain mukaisessa opetuksessa olevista oppilaistaan:

- 1) opetus, johon oppilas osallistuu;
- 2) opintojen aloittaminen, väliaikainen keskeytyminen ja päättäminen;
- 3) suoritettut opinnot ja niiden arvosanat sekä päättöarviointi;
- 4) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa tarkoitettun rahoituksen laskentaperusteena olevat opetuksen järjestämistä koskevat tiedot.

Kunnan on tallennettava tietovarantoon myös tieto siitä, että oppivelvollinen, jonka oppivelvollisuuden suorittamista kunta on velvollinen valvomaan, ei osallistu perusopetuslain mukaisesti järjestettyyn opetukseen.

Opetuksen järjestäjän on tallennettava tietovarantoon lisäksi tieto perusopetuslain 38 §:ssä tarkoitettun erityisen tutkinnon suorittamisesta ja arvioinnista.

8 §

Lukiokoulutusta koskevat tiedot

Lukiolaissa tarkoitettun koulutuksen järjestäjän on tallennettava tietovarantoon seuraavat tiedot lukiolain mukaisessa koulutuksessa olevista opiskelijoistaan:

- 1) suoritettava koulutus;
- 2) opintojen aloittaminen, väliaikainen keskeytyminen ja päättäminen;
- 3) suoritettut opinnot ja opiskelijan arviointi;
- 4) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa tarkoitettun rahoituksen laskentaperusteena olevat koulutuksen järjestämistä koskevat tiedot.

Koulutuksen järjestäjän on tallennettava tietovarantoon myös tieto lukiolain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kokeiden suorittamisesta ja opiskelijan arvioinnista.

9 §

Ammatillista koulutusta koskevat tiedot

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettun koulutuksen järjestäjän on tallennettava tietovarantoon seuraavat tiedot ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisessa koulutuksessa olevista opiskelijoistaan:

- 1) suoritettava tutkinto, tutkinnon osa tai osat taikka koulutus;
- 2) tutkinnon suorittamisen tai koulutuksen aloittaminen, väliaikainen keskeytyminen ja päättäminen;
- 3) suoritettut tutkinnon ja koulutuksen osat ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueet sekä niiden laajuus, osaamisen arviointi sekä suoritettu tutkinto tai koulutus;
- 4) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 32 b §:ssä tarkoitettut opiskelijavuosien laskennassa tarvittavat tiedot sekä mainitussa laissa tarkoitettun perus- ja suoritusrahoituksen painotusperusteena käytettävät tiedot.

10 §

Tietojen luovuttaminen tietovarannosta

Tietovarannosta tietoja voidaan luovuttaa:

1) viranomaiselle, jolla lain säännöksen tai laissa säädetyn tehtävänsä perusteella on oikeus saada tietovarantoon sisältyviä tietoja opetuksen tai koulutuksen järjestäjältä, salassa pidettäviä tietoja kuitenkin vain, jos tiedon antamisesta tai oikeudesta tiedon saamiseen laissa erikseen nimenomaisesti säädetään;

2) Koulutusrahastolle siltä osin kuin sillä on lain säännöksen perusteella oikeus saada tietovarantoon sisältyviä tietoja;

3) sille, jolla henkilön 29 §:n 5 momentissa tarkoitetun yksilöidyn suostumuksen perusteella on oikeus saada tietovarantoon sisältyviä tietoja.

Opetushallitus voi tuottaa tietovarannosta opetuksen ja koulutuksen arvioinnin, tutkimuksen, kehittämisen, tilastoinnin ja muun seurannan sekä ohjauksen ja rahoituksen edellyttämiä tietoaineistoja.

11 §

Tietovarannon tietojen säilytysaika

Tietovarantoon tallennettavat tiedot säilytetään pysyvästi.

Opintojen väliaikaista keskeytymistä koskevat sekä opetuksen ja koulutuksen rahoituksen myöntämistä varten tallennetut tiedot säilytetään kuitenkin ainoastaan viisi vuotta opintojen päättymisestä tai tutkinnon suorittamisesta.

3 luku

Ylioppilastutkintorekisteri

12 §

Ylioppilastutkintorekisterin käyttötarkoitus

Ylioppilastutkintorekisteriä pidetään ja käytetään ylioppilastutkinnon järjestämistä, suoritettuja ylioppilastutkintoja ja tutkintoihin kuuluvia kokeita koskevien tietojen säilyttämistä sekä ylioppilastutkinnon toimivuuden seurantaa varten.

13 §

Ylioppilastutkintorekisterin rekisterinpitäjä

Ylioppilastutkintorekisteriä pitää ylioppilastutkintolautakunta.

14 §

Ylioppilastutkintorekisterin tietosisältö ja velvollisuus tallentaa tietoja

Rekisterinpitäjä merkitsee rekisteriin ylioppilastutkinnon suorittamista koskevat tiedot. Lukiokoulutuksen järjestäjän tulee toimittaa rekisteriin muut tässä pykälässä tarkoitetut tiedot.

Ylioppilastutkintorekisteriin tallennetaan:

1) kokeisiin ilmoittautuneiden ja osallistuneiden nimi, henkilötunnus, oppijanumero, sukupuoli, äidinkieli sekä suoritettua ylioppilastutkintoon osallistumisen ja ylioppilastutkinnon myöntämisen edellyttämää koulutusta koskevat tiedot;

2) koesuoritukset ja arvostelumerkinnot sekä kokelaiden saamat arvosanat ja pistemäärät eri kokeista;

3) tutkinnon suorittamisen tai hylkäämisen, tutkinnon jälkeen uusittujen kokeiden sekä tutkinnon täydentämisen ajankohta.

Ylioppilastutkintorekisteriin voidaan tallentaa 2 momentissa mainittujen tietojen lisäksi rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia, kokelaskohtaisia tietoja ylioppilastutkinnosta sekä tutkinnon suorittamistavasta ja järjestämisestä.

15 §

Tietojen luovuttaminen ylioppilastutkintorekisteristä

Opiskelijavalintarekisteriin luovutetaan 14 §:n 2 momentissa tarkoitetut, opiskelijavalintaa varten tarpeelliset tiedot niistä henkilöistä, jotka ovat osallistuneet ylioppilastutkintoon ja hakeneet johonkin 17 §:n 3 momentissa tarkoitettuun koulutukseen.

Ylioppilastutkintolautakunta saa luovuttaa julkaistaviksi ylioppilastutkinnossa hyväksytyjen nimet.

16 §

Ylioppilastutkintorekisterin tietojen säilytysaika

Ylioppilastutkintorekisterin tiedot säilytetään pysyvästi.

4 luku

Opiskelijavalintarekisteri

17 §

Opiskelijavalintarekisterin käyttötarkoitus

Opiskelijavalintarekisteriä käytetään:

- 1) opinnoista ja opiskelijavalinnoista tiedottamiseen;
- 2) koulutukseen hakeutumisen, opiskelijavalinnan ja opiskelupaikan vastaanottamisen järjestämiseen sekä koulutukseen hakeutumisen ja opiskelijavalinnan seuraamiseen;
- 3) opiskelijoiden valintaa, valintojen kehittämistä ja opintojen järjestämistä varten tarpeellisten tietojen antamiseen yliopistoille, ammattikorkeakouluille, ammatillisen ja lukiokoulutuksen järjestäjille sekä perusopetuksen lisäopetuksen järjestäjille;
- 4) tiedottamiseen koulutusmahdollisuuksista ilman opiskelupaikkaa jääneille hakijoille;
- 5) tietojen tuottamiseen hakijoista ja opiskelijaksi otetuista koulutusjärjestelmän seurantaan ja arviointia varten; sekä
- 6) muihin opiskelijoiden valitsemista varten tarpeellisiin toimintoihin.

Opiskelijavalintarekisteri jakaantuu osarekistereihin, jotka ovat korkeakoulujen hakurekisteri sekä ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja muun perusopetuksen jälkeisen koulutuksen hakurekisteri.

Opiskelijavalintarekisterin osarekistereistä käytetään:

- 1) korkeakoulujen hakurekisteriä valittaessa opiskelijoita yliopistolaissa tarkoitettuihin alempiin ja ylempiin korkeakoulututkintoihin johtaviin opintoihin ja ammattikorkeakoululaissa tarkoitettuun ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin sekä yliopiston ja ammattikorkeakoulun harkinnan mukaan myös muuhun korkeakoulun tarjoamaan koulutukseen, sekä opiskelupaikan vastaanottamista koskevien rajoitusten valvontaan;
- 2) ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja muun perusopetuksen jälkeisen koulutuksen hakurekisteriä valittaessa opiskelijoita ammatillisesta koulutuksesta annetussa

laissa ja lukiolaissa tarkoitettuihin koulutuksiin ja tutkintoihin sekä perusopetuslaissa tarkoitettuun lisäopetukseen.

18 §

Opiskelijavalintarekisterin rekisterinpitäjä

Opiskelijavalintarekisteriä pitää Opetushallitus. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut osallistuvat rekisterinpitoon 17 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitetun osarekisterin osalta ja ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen lisäopetuksen järjestäjät 17 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetun osarekisterin osalta.

Opetushallitus vastaa opiskelijavalintarekisterin tietojen kokoamisesta ja hakujärjestelmien valtakunnallisesta toteutuksesta sekä koulutukseen hakemiseen ja opiskelijaksi ottamiseen liittyvästä yleisestä tiedottamisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta.

Rekisterinpitäjän tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

19 §

Opiskelijavalintarekisterin tietosisältö

Opiskelijavalintarekisteriin voidaan tallentaa:

- 1) hakijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus tai muu vastaava yksilöivä tunnistetieto, kansalaisuus, sukupuoli, äidinkieli ja tarpeelliset yhteystiedot;
- 2) hakijan aikaisempaa koulutusta ja suoritettuja tutkintoja koskevat tiedot;
- 3) koulutukseen hakemista ja valinnan perusteita koskevat tiedot kunkin hakijan osalta;
- 4) valinnan tulosta, opiskelupaikan vastaanottamista ja oppilaitokseen ilmoittautumista koskevat tiedot; sekä
- 5) hakijan suostumus tai kielto nimi- ja osoitetietojen luovuttamiseen koulutusta koskevaa tiedottamista ja markkinointia varten.

Opiskelijavalintarekisteriin voidaan tallentaa 1 momentissa lueteltujen tietojen lisäksi hakijan ilmoituksen mukaisina ammatinvalintaan vaikuttavat terveystiedot sekä tiedot työkokemuksesta ja harrastustoiminnasta. Nämä tiedot pyydetään ilmoittamaan ja ne tallennetaan vain silloin, kun ne ovat tarpeellisia opiskelijoiden valinnassa.

Kuhunkin 17 §:n 2 momentissa mainittuun osarekisteriin voidaan tallentaa tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi myös muita osarekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, joilla on merkitystä arvioitaessa hakijoiden soveltuvuutta 17 §:stä ilmenevään koulutukseen tai ammattiin taikka valittaessa hakijoita koulutuspoliittisten tai yksilöllisten koulutustarpeiden perusteella.

20 §

Opiskelijavalintarekisterin tietolähteet

Opiskelijavalintarekisterin pitäjällä on oikeus koulutukseen hakevan henkilön ilmoittamien tietojen lisäksi salassapitosäännösten estämättä saada 19 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja ylioppilastutkintorekisteristä, Väestörekisterikeskukselta, työ- ja elinkeinoviranomaisilta, perus- ja lisäopetuksen järjestäjiltä, yliopistoilta, ammattikorkeakouluilta, ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjiltä sekä kahden tai useamman korkeakoulun yhteisistä rekistereistä, jotka on muodostettu opiskelijoiden valintaa varten.

Koulutukseen hakevalle tulee ilmoittaa, mitä häntä koskevia tietoja opiskelijavalintarekisteriin tallennetaan.

21 §

Tietojen luovuttaminen opiskelijavalintarekisteristä

Opiskelijavalintarekisteristä saa luovuttaa 19 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja salassapitosäännösten estämättä siinä määrin kuin 1 momentissa tarkoitettujen tietojen tarpeen ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen välttämättömiä vastaanottajan tehtävien hoitamiseksi:

1) yliopistoille, ammattikorkeakouluille, ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille, perusopetuksen lisäopetuksen järjestäjille sekä kahden tai useamman yliopiston yhteisiin rekistereihin;

2) asianomaiselle ministeriölle ja Tilastokeskukselle koulutusjärjestelmän seurantaan koskevien selvitysten laatimista varten;

3) Kansaneläkelaitokselle opintotukilaissa (65/1994), lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetussa laissa (48/1997) ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetussa laissa (566/2005) säädettyjen tehtävien hoitamista varten sekä Kansaneläkelaitokselle ja työ- ja elinkeinoviranomaiselle työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisen työttömyysetuuden saamisen edellytysten selvittämistä varten;

4) terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaista opiskeluterveydenhuoltoa järjestävälle kunnalle ja muulle mainitun lain mukaisen opiskeluterveydenhuollon järjestäjälle tämän tehtävän hoitamista varten;

5) nuorisolain (1285/2016) mukaista etsivää nuorisotyötä järjestävälle kunnalle mainitun lain mukaisen tehtävän hoitamista varten;

6) ulkomaalaisrekisteristä annetun lain (1270/1997) 3 §:ssä säädetylle ulkomaalaisrekisterin rekisterinpitäjälle sille ulkomaalaislaissa (301/2004) tai kansalaisuuslaissa (359/2003) säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Edellä 19 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen saa luovuttaa vain tämän pykälän 1 momentin 1 kohdassa mainituille vastaanottajille opiskelijoiden valintaa varten.

22 §

Opiskelijavalintarekisterin tietojen säilytysaika

Opiskelijavalintarekisterin tiedot säilytetään viisi vuotta opiskelijavalintapäätöksen tekemisestä lukien. Korkeakoulujen hakurekisteriin sisältyvät opiskelupaikan vastaanottamista koskevat tiedot säilytetään kuitenkin pysyvästi.

5 luku

Korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto

23 §

Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon käyttötarkoitus

Korkeakoulujen opiskeluoikeus-, ilmoittautumis-, tutkinto- ja opintosuoritustietojen keskitettyä säilytystä ja käyttöä varten on valtakunnallinen tietovaranto, johon kootaan korkeakoulujen opiskelijatietoja sisältävien rekisterien tietosisältöä ja jonka kautta tämä sisältö tarjotaan tietoturvallisesti teknisellä käyttöyhteydellä opiskelijavalintarekisterin ja korkeakoulujen yhteisten opiskelijavalintapalveluiden käyttöön. Korkeakoulu voi käyttää tietovarantoa myös muussa toiminnassaan ja luovuttaessaan tietoa viranomaisille ja muille korkeakouluille.

24 §

Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon tekninen ylläpitäjä ja rekisterinpitäjät

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa tietovarannon teknisenä ylläpitäjänä tietovarannon yleisestä toiminnasta sekä teknisestä käyttöyhteydestä tietojen tallentamista, käsittelyä ja luovutusta varten. Tietovarannon tekninen ylläpitäjä vastaa tietovarannon käytettävyydestä, eheydestä ja muuttumattomuudesta sekä suojaamisesta ja säilyttämisestä. Teknisellä ylläpitäjällä ei ole oikeutta määrätä tietovarannossa säilytettävistä tiedoista eikä luovuttaa niitä, ellei tässä laissa toisin säädetä.

Korkeakoulut toimivat tallennetun tiedon rekisterinpitäjinä omien tietojensa osalta ja vastaavat järjestelmään tallentamiensa tietojen sisällöstä ja virheettömyydestä.

25 §

Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon tietosisältö ja velvollisuus tallentaa tietoja

Korkeakoulujen on tallennettava seuraavat tiedot tietovarantoon:

- 1) oppijanumero ja henkilön henkilötunnus tai muu vastaava yksilöivä tunnistetieto;
- 2) tiedot henkilön suorittamista tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista sekä kaikista opintosuorituksista ja niiden arvosanoista;
- 3) tiedot henkilön opiskeluoikeuksista tutkintoon johtavassa koulutuksessa ja erikoistumiskoulutuksissa sekä tiedot opiskelupaikan vastaanottamisesta ja ilmoittautumisesta tutkintoon johtavaan koulutukseen ja erikoistumiskoulutukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää, miten kukin korkeakoulu pitää tietovarannon sisällön ajan tasalla.

Korkeakoulut voivat sopia tietovarannon ylläpitäjän kanssa 1 momentissa säädettyä laajemman, korkeakoulun vastuulla olevan rekisterin tietosisällön tallentamisesta tietovarantoon.

26 §

Tietojen luovuttaminen korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta

Tietovarannosta luovutetaan opiskelijavalintarekisterin käyttöön ne tietovarantoon tallennetut, 25 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot, jotka 19 §:n mukaan voidaan tallentaa opiskelijavalintarekisteriin.

Korkeakoulu päättää rekisterinpitäjänä muusta tietojen luovuttamisesta tietovarannon kautta ja vastaa luovutuksen lainmukaisuudesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi tuottaa tietovarannosta koulutuksen ja tutkimuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin sekä muun seurannan ja ohjauksen edellyttämiä tietoaineistoja.

27 §

Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon tietojen säilytysaika

Edellä 25 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot säilytetään tietovarannossa pysyvästi.

Opinto- ja tutkintotietojen luovutuspalvelu

28 §

Opinto- ja tutkintotietojen luovutuspalvelun tarkoitus ja luovutettavat tiedot

Opetushallitus ylläpitää opinto- ja tutkintotietojen luovutuspalvelua, jolla tässä laissa mainituissa rekistereissä ja tietovarannoissa olevia henkilön tietoja yhdistetään ja tarjotaan keskitetysti hänen itsensä nähtäväksi ja käytettäväksi sekä luovutetaan tietojen saamiseen oikeutetuille.

Opinto- ja tutkintotietojen luovutuspalvelun avulla luovutetaan:

- 1) perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon sisältyviä 7–9 §:ssä tarkoitettuja tietoja;
- 2) ylioppilastutkintorekisteriin sisältyviä 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja lukuun ottamatta koesuorituksia ja arvostelumerkintöjä;
- 3) opiskelijavalintarekisteriin sisältyviä 19 §:ssä tarkoitettuja tietoja; sekä
- 4) korkeakoulujen valtakunnalliseen tietovarantoon sisältyviä 25 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja.

29 §

Tietojen luovuttaminen palvelun avulla

Opinto- ja tutkintotietojen luovutuspalveluun sisältyvän käyttöliittymän avulla henkilö voi katsoa ja käyttää tässä laissa tarkoitettuihin rekistereihin ja tietovarantoihin sisältyviä omia tietojaan.

Tässä laissa tarkoitettuihin rekistereihin ja tietovarantoihin sisältyviä tietoja voidaan luovuttaa viranomaiselle opinto- ja tutkintotietojen luovutuspalvelun avulla viranomaisen lakiin tai laissa säädettyyn tehtävään perustuvan tiedonsaantioikeuden nojalla.

Viranomaiset saavat palvelusta tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla. Opetushallitus voi avata teknisen käyttöyhteyden sellaiselle viranomaiselle, jolla tämän tai muun lain nojalla on oikeus käsitellä tietoja. Viranomaisen on tietoja pyytäessään ilmoitettava Opetushallitukselle tietojen käyttötarkoitus ja muut tiedon luovuttamisen edellytysten selvittämiseksi tarpeelliset seikat sekä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Tietoja voidaan 2 ja 3 momentin mukaisesti luovuttaa palvelun avulla myös Koulutusrahastolle.

Henkilö, josta on tallennettu tietoja tässä laissa tarkoitettuun rekisteriin tai tietovarantoon, voi palvelussa antaa yksilöidyn suostumuksensa rekisterissä tai tietovarannossa olevan tiedon luovuttamiseen viranomaiselle tai muulle taholle sekä peruuttaa antamansa suostumuksen. Tietoja luovutetaan opinto- ja tutkintotietojen luovutuspalvelun avulla henkilön antaman suostumuksen nojalla sähköisessä muodossa.

Luovutettavia tietoja ei tallenneta Opetushallituksen palveluun.

30 §

Ylläpitäjän tehtävät

Opetushallitus vastaa palvelun ylläpitäjänä palvelun yleisestä toiminnasta ja teknisen käyttöyhteyden avaamisesta.

Opetushallitus vastaa palvelun kautta tapahtuvan tietojen luovutuksen lainmukaisuudesta ja teknisen käyttöyhteyden avaamisen edellytysten tutkimisesta.

Opetushallitus vastaa palvelun käytettävyydestä ja suojaamisesta ja kerää lokitietoa palvelun käytöstä. Lokitiedoista muodostuu lokitietorekisteri, jonka rekisterinpitäjänä toimii Opetushallitus.

Opetushallitus on velvollinen ilmoittamaan rekisterinpitäjille teknisen käyttöyhteyden avaamisesta.

7 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

31 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Tällä lailla kumotaan opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä annettu laki (1058/1998). Mainitussa laissa tarkoitettuihin opiskelijavalintarekisteriin, korkeakoulujen valtakunnalliseen tietovarantoon ja ylioppilastutkintorekisteriin tallennetut tiedot sisältyvät tässä laissa tarkoitettuihin samannimisiin rekistereihin ja tietovarantoihin.

32 §

Siirtymäsäännökset

Poiketen siitä, mitä 3 §:n 2 momentissa säädetään, oppijanumero voidaan opetuksen tai koulutuksen järjestäjän taikka korkeakoulun pyynnöstä antaa oppilaalle tai opiskelijalle, joka on oppilaana tai opiskelijana 1 päivänä lokakuuta 2017 tai sen jälkeen. Oppijanumero voidaan rekisterinpitäjän pyynnöstä antaa myös henkilölle, jota koskevia tietoja on tallennettu 31 §:n 2 momentissa tarkoitettuun rekisteriin tai tietovarantoon ennen tämän lain voimaantuloa, ja jolla ei vielä ole oppijanumeroa.

Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennetaan 7–9 §:ssä tarkoitetut tiedot henkilöistä, jotka tämän lain voimaan tullessa ovat opetuksen tai koulutuksen järjestäjän oppilaana tai opiskelijana, mukaan lukien kyseisissä opinnoissa tai koulutuksessa ennen lain voimaantuloa suoritettut opinnot ja koulutuksen tai tutkinnon osat ja osa-alueet. Tietovarantoon ei kuitenkaan tallenneta ennen lain voimaantuloa suoritettujen perusopetuksen vuosiluokkien opintoja koskevia tietoja.

Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennetaan lisäksi tiedot vuonna 2017 suoritetuista ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa (630/1998) tarkoitetuista ammatillisista perustutkinnoista arviointeineen.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen tulee olla tallennettuna perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2018.

Riippumatta siitä, mitä edellä 2 ja 3 momentissa säädetään, opetuksen tai koulutuksen järjestäjä voi tallentaa perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tietoja 2 momentissa säädettyä aiemmin suoritetuista 7 ja 8 §:ssä tarkoitetuista opinnoista ja 3 momentissa säädettyä aiemmin suoritetuista ammatillisista perustutkinnoista, edellyttäen että Opetushallitus on antanut määräyksen tällaisten tietojen tietorakenteista.

Jos esiopetusta järjestetään varhaiskasvatuslain (36/1973) 1 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettussa paikassa, esiopetuksessa olevien oppilaiden tämän lain 7 §:ssä tarkoitettut tiedot

on tallennettava perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon 1 päivästä tammikuuta 2019 lukien.

Ennen 1 päivää tammikuuta 2019 suoritettua Reifeprüfung-tutkintoa koskevia 8 §:ssä tarkoitettuja tietoja ei tallenneta perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon.

Vuonna 2018 järjestettävänä ylioppilastutkinnon tutkintokertoina tallennetaan tämän lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitettut koesuoritukset ja arvostelumerkinnot ylioppilastutkintorekisteriin ainoastaan ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sähköisten kokeiden osalta.

Ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen hakumenettelystä annettu valtioneuvoston asetus (294/2014) jää voimaan myös siltä osin kuin se on annettu opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain 1 a §:n nojalla.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen